

Številka: 00104-62/2018/5

Datum: 7. 2. 2018

**Odgovor na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa o upoštevanju spoštovanja
človekovih pravic v mednarodnih odnosih in aktualnem dogajanju v Islamski Republiki
Iran**

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije mag. Branko Grims je na Vlado Republike Slovenije 15. januarja 2018 naslovil pisno poslansko vprašanje glede upoštevanja človekovih pravic v mednarodnih odnosih in aktualnem dogajanju v Islamski republiki Iran z naslednjo vsebino:

"V Iranu je bila po poročanju internetnih medijev po sedmih letih zapora na osnovi šeriatskega prava usmrčena študentka, žrtev posilstva Reyhaneh Jabbari, ob usmrtitvi stara 26 let. Vse slovenske institucije in vsa slovenska združenja za varstvo človekovih pravic ter za pravice žensk ob tem molčijo kot grob, vlada Republike Slovenije pa tudi.

V času okoli novega leta je iranska revolucionarna garda zatrla protivladne proteste. Po uradnih podatkih je umrlo dvaindvajset ljudi.

V zvezi s tem Vlado Republike Slovenije sprašujem naslednje:

1. Ali bo Vlada Republike Slovenije pri oblikovanju politike in konkretnih odločitvah na področju zunanje politike kakorkoli upoštevala tudi kršitve človekovih pravic v posameznih državah in ali bo aktualno dogajanje v Islamski republiki Iran vplivalo na zunanjo politiko Republike Slovenije ter kako?"

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Človekove pravice so dolgoletna zunanjepolitična prioriteta Republike Slovenije. Ministrstvo za zunanje zadeve jih vpenja v svoje delovanje, pri čemer si prizadeva za krepitev njihovega spoštovanja in za obravnavo njihovih kršitev v okviru mednarodnih organizacij, predvsem Organizacije združenih narodov, Sveta Evrope in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, ter v okviru skupne zunanje in varnostne politike EU.

V tem kontekstu podpiramo delovanje civilne družbe in odločno nasprotujemo smrtni kazni. Slovenija podpira številne aktivnosti, ki naslavljajo problematiko smrtnih kazni, vključno z vsemi resolucijami Generalne skupščine OZN in Sveta OZN za človekove pravice, ki pozivajo k vzpostavitvi moratorija na smrtno kazen ter popolni ukinitvi uporabe smrtnih kazni. Ministrstvo za zunanje zadeve RS se od aprila 2016 naprej tudi konsistentno vsak mesec odzove na usmrtitve, o katerih ima Ministrstvo vedenje in ki so bile izvršene v preteklem mesecu. 29. decembra 2017 je tako Ministrstvo v tvitu obsodilo usmrtitve, izvedene decembra v Afganistanu, Egiptu, Iranu, Iraku, Saudski Arabiji ter na Kitajskem in Japonskem.

V Generalni skupščini OZN je bilo stanje človekovih pravic v Islamski republiki Iran nazadnje obravnavano decembra 2017, ko je bila sprejeta resolucija, ki jo je Slovenija na glasovanju podprla. Tudi v okviru Sveta za človekove pravice je Slovenija podprla marca 2017 sprejeto

resolucijo o stanju na področju človekovih pravic v Iranu. Slovenija je uveljavljanje človekovih pravic v Iranu naslovila tudi s podanimi priporočili v okviru Univerzalnega periodičnega pregleda, ki je bil za Iran nazadnje opravljen oktobra 2014.

Vlada Republike Slovenije je zelo podrobno spremljala nedavne proteste v Iranu, tudi preko Veleposlaništva RS v Teheranu, ki ga je Republika Slovenija ponovno uradno odprla novembra 2016. Slovenija je v okviru EU sooblikovala skupno izjavo EU, ki jo je visoka predstavnica za skupno zunanjo in varnostno politiko Federica Mogherini podala 2. januarja 2018. EU v skupni izjavi obsoja izgubo človeških življenj ter poudarja, da so mirni protesti ter pravica do izražanja temeljne pravice, ki jih mora izvajati vsaka država. EU je izrazila pričakovanje, da se bodo deležniki vzdržali nasilja ter da bo zagotovljena pravica do izražanja.

Tudi Ministrstvo za zunanje zadeve RS je v tvidu 3. januarja 2018 izrazilo zaskrbljenost glede izgube številnih življenj ter prav tako vse deležnike pozvalo, da se vzdržijo nasilja ter da se spoštujejo človekove pravice.

EU ima zaradi razmer v Iranu na področju človekovih pravic v skladu s Sklepom Sveta 2011/235/SZVP ter sprejeto Uredbo Sveta (EU) št. 359/2011 z dne 12. aprila 2011 do Irana še naprej vzpostavljene omejevalne ukrepe proti nekaterim osebam in subjektom. Sklep in uredba sta v Republiki Sloveniji izvedena z Uredbo o omejevalnih ukrepih proti Iranu in izvajanju uredbe Sveta (EU) št. 359/2011 (Uradni list RS, št. 53). Seznam oseb in subjektov se vsakoletno pregleda oz. obnavlja.

Vlada Republike Slovenije bo še naprej zelo podrobno spremljala dogajanja v Iranu, vključno s položajem na področju človekovih pravic, ter bo v okviru bilateralnih srečanj ter pristojnih mednarodnih forumov Iran spodbujala k zagotavljanju in spoštovanju temeljnih človekovih pravic ter v tem okviru še posebej k ukinitvi smrtne kazni.